

G CONSELLERIA
O PRESIDÈNCIA,
I FUNCIO PÚBLICA
B I IGUALTAT
/ INSTITUT BALEAR DONA

Sra. Amanda Fernández Rubí
La directora general de la Direcció General
de Primera Infància, Innovació i Comunitat
Educativa

Document: ofici
Expedient: IBD 337/22 IG
Emissor (DIR3): A04027016

Assumpte: tramesa d'informe d'avaluació d'impacte de gènere

Us tramet, adjunt, l'informe d'avaluació d'impacte de gènere del *Decret d'educació inclusiva de les Illes Balears*, sol·licitat per la directora general de la Direcció General de Primera Infància, Innovació i Comunitat Educativa, en data 27 de desembre de 2022, d'acord amb el que s'estableix a l'article 5.3 de la Llei 11/2016, de 28 de juliol, d'igualtat de dones i homes.

Palma, en data de la signatura electrònica del document

La directora de l'Institut Balear de la Dona

Maria Duran i Febrer

C. d'Aragó, 26, 1r E
07006 Palma
Tel. 971 17 89 89
<http://ibdona.caib.es>

https

Informe d'avaluació d'impacte de gènere del Decret d'educació inclusiva de les Illes Balears

Fets

En data 27 de desembre de 2022 la directora general de la Direcció General de Primera Infància, Innovació i Comunitat Educativa va sol·licitar a l'Institut Balear de la Dona l'informe sobre l'impacte de gènere del *Decret d'educació inclusiva de les Illes Balears*; en virtut d'aquesta sol·licitud s'emet aquest informe, d'acord amb l'article 5.3 de la Llei 11/2016, de 28 de juliol, d'igualtat de dones i homes, que disposa que «en el procediment d'elaboració de les lleis i de les disposicions de caràcter general dictades, en el marc de les seves competències, per les administracions públiques de les Illes Balears, s'hi ha d'incorporar un informe d'avaluació d'impacte de gènere, que tindrà per objecte, com a mínim, l'estimació de l'impacte potencial del projecte normatiu en la situació de les dones i dels homes com a col·lectiu, i també l'anàlisi de les repercussions positives o adverses, en matèria d'igualtat, de l'activitat projectada».

Revisió del contingut

Consideracions jurídiques

Els principals fonaments jurídics relacionats amb la promoció de la igualtat real i efectiva entre dones i homes d'àmbit internacional, estatal i autonòmic, són, entre d'altres:

- 1) La Convenció sobre l'eliminació de totes les formes de discriminació contra la dona (CEDAW), aprovada per l'Assemblea General de Nacions Unides el 18 de desembre de 1979, ratificada per Espanya.
- 2) La Carta de Drets Fonamentals, signada i proclamada el 7 de desembre de 2000 en el Consell Europeu de Niça, en els articles 21 i 23.
- 3) La Carta Europea per a la igualtat de dones i homes en la vida local, que

convida als governs regionals i locals a exercir les seves competències en favor d'una major igualtat entre totes les persones.

- 4) La Constitució espanyola, en són especialment rellevants l' article 14 i el 9.2.
- 5) La Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, a l'article 17.
- 6) La Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes.
- 7) La Llei 5/2000, de 20 d'abril, de l'Institut Balear de la Dona.
- 8) La Llei 30/2003, de 13 d'octubre, sobre mesures per incorporar la valoració de l'impacte de gènere en les disposicions normatives elaborades pel Govern.
- 9) La Llei 11/2016, de 28 de juliol, d'igualtat de dones i homes.

Anàlisi del context

Per tal d'eliminar les barreres que impedeixen, limiten o redueixen el ple exercici del dret a l'educació i consolidar un model de polítiques socials i educatives basades en el respecte a la dignitat humana i donar resposta a les necessitats derivades de les situacions de vulnerabilitat, precarietat i exclusió social, el projecte de Decret analitzat té per objecte «establir els principis i les actuacions encaminats a garantir que els centres educatius no universitaris sostinguts totalment o parcialment amb fons públics de les Illes Balears desenvolupin un model d'educació inclusiu mitjançant el qual s'han de fer efectius els principis d'equitat i qualitat i l'equiparació d'oportunitats i s'ha de promoure el progrés en els processos d'ensenyament i aprenentatge de tot l'alumnat».

El Decret desenvolupa els principis generals de l'educació inclusiva que es pretenen assolir mitjançant canvis i modificacions en els continguts, els enfocaments, els mètodes, les estructures i els materials educatius. Així, estableix les funcions que corresponen a l'administració educativa i als centres educatius, els quals han de promoure les mesures i els espais pertinents per a què les famílies i l'alumnat participi en la comunitat educativa.

S'estableixen les mesures i suports necessaris per garantir l'organització de la resposta educativa inclusiva, així com les formes d'avaluació.

Per altra banda i entenent que l'orientació és part inherent de la funció docent i suposa una millora de la resposta educativa inclusiva, es defineixen els objectius, els professionals i els recursos necessaris per dur-la a terme.

Revisió del llenguatge

La resolució 14.1 aprovada per la Conferència General de la UNESCO de 1987 estableix que en la mesura possible, s'ha d'evitar l'ús de terminologia que es refereixi explícita o implícitament a un sol sexe. Per altra banda, l'any 1990 el Consell de

Ministres de la Unió Europea va aprovar la Recomanació sobre l'eliminació del sexisme en el llenguatge, considerant que aquest és un instrument essencial en la formació de la identitat social de les persones i va proposar tres mesures bàsiques a complir per part dels Estats membres:

- Incorporar iniciatives que promoguin un llenguatge no sexista.
- Promoure l'ús de terminologia harmònica amb el principi d'igualtat de gènere en els texts jurídics, educatius i de l'Administració pública.
- Fomentar la utilització d'un llenguatge lliure de sexisme en els mitjans de comunicació.

La Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes, planteja en l'article 14.11 entre els criteris generals d'actuació dels poders públics «la implantació d'un llenguatge no sexista en l'àmbit administratiu i el seu foment en la totalitat de les relacions socials, culturals i artístiques».

Encara que en la redacció del projecte normatiu analitzat en general s'ha fet un ús harmònic amb el principi d'igualtat de gènere i s'ha potenciat l'ús d'un llenguatge inclusiu mitjançant terminologia genèrica que engloba els dos sexes o bé fent ús de les dobles formes, es recomana modificar les següents expressions:

- «els alumnes» per «l'alumnat»
- «als ciutadans» per «a la ciutadania»
- «els docents» per «el personal docent»
- «l'orientador» per «l'equip d'orientació i suport del centre»

Anàlisi de la pertinència

Les administracions públiques, en l'àmbit de les seves competències, han d'aplicar les mesures necessàries per tal d'equilibrar la igualtat d'oportunitats entre tota la ciutadania i remoure els obstacles que dificulten el ple exercici dels drets. El dret a l'educació esdevé fonamental per a una societat democràtica i justa.

El projecte normatiu examinat té un impacte positiu de gènere atès que desenvolupa mesures pròpies de les polítiques d'igualtat d'oportunitats que tenen per finalitat l'accés equilibrat als recursos per part de dones i homes: entre els seus objectius contempla la promoció d'una escola coeducativa que fomenti el respecte i l'acceptació de les diferències individuals i la prevenció de comportaments discriminatoris cap a tot l'alumnat, que, al marge de les seves condicions físiques, intel·lectuals, socials, emocionals, lingüístiques o altres, la dimensió sexe sumada a la resta de variables pot resultar un handicap.

Entre les funcions de l'Administració educativa es preveuen la posada en marxa de «plans de sensibilització adreçats a la comunitat educativa amb la finalitat de promoure actituds, comportaments i dinàmiques preventius per a la igualtat, la resolució pacífica dels conflictes, l'eradicació de qualsevol forma de violència i el respecte a la diversitat i la inclusió de totes les persones» i de «metodologies i dinàmiques d'ensenyament i aprenentatge personalitzades, universals i que fomen-

tin el desenvolupament, la convivència, el benestar emocional, la igualtat, la coeducació, l'adopció d'estils de vida sostenibles i el respecte a les identitats de gènere». El maneig emocional, les habilitats de resolució de conflictes i la prevenció de la violència en totes les seves formes, permeten construir una societat més justa i igualitària.

En referència a les situacions desfavorables d'accés al sistema educatiu degudes a la vulnerabilitat econòmica el Decret preveu la concessió de beques i ajudes a l'estudi. Així, es dona compliment a l'article 5 de la Llei 8/2018, de 31 de juliol, de suport a les famílies, relatiu a les situacions familiars amb necessitat de més protecció.

Es preveu l'aplicació de mesures i suports universals que permeten flexibilitzar els contextos d'ensenyament i aprenentatge per crear entorns inclusius. La personalització dels aprenentatges permet comprendre des de la proximitat les situacions individuals i inserir-les en la globalitat de les actuacions educatives, fet que afavorirà la igualtat d'oportunitats, la igualtat de tracte, la no discriminació de persones amb necessitats específiques de suport educatiu o per discapacitat.

Resumidament, el Decret dóna compliment a les disposicions contingudes en el Capítol I del Títol IV de la Llei 11/2016, de 28 de juliol, d'igualtat de dones i homes.

Propostes de millora i recomanacions

Sense perjudici d'altres mesures que es considerin oportunes, es fan les recomanacions següents per millorar la redacció de la norma:

- Es proposa l'addició del text "L'educació inclusiva és el marc més adequat per fer efectiu el principi de no discriminació. La plena participació en l'àmbit educatiu requereix el desenvolupament d'escoles inclusives que donin resposta a les capacitats diverses de tots els alumnes, independentment de la seva condició social i cultural, **el seu sexe**, la seva identitat de gènere o trets personals, atès que l'educació inclusiva és un procés que pretén respondre a la diversitat de necessitats de tot l'alumnat d'un centre, mitjançant la transformació de les cultures, polítiques i pràctiques educatives, amb l'objecte de reduir l'exclusió dins i fora del sistema educatiu".
- Es proposa l'addició del text "L'educació inclusiva és un dels fonaments del sistema educatiu de les Illes Balears, que té com a objectiu vetllar per les oportunitats d'aprenentatge de totes les persones, independentment de les seves capacitats, de la seva condició social o cultural, religió, **sexe**, diversitat sexual o d'identitat de gènere".
- Es proposa l'addició del text "Els principis de l'educació inclusiva han de contribuir a promoure un model d'educació social, sostenible, equitatiu, de qualitat, **que potenciï la igualtat real de dones i homes** i que promogui el bé comú en el context de transformació social que vivim en el segle XXI".
- Es proposa l'addició del text "e) Impulsar la posada en marxa de metodologies i dinàmiques d'ensenyament i aprenentatge personalitzades, uni-

versals i que fomentin el desenvolupament, la convivència, el benestar emocional, la igualtat, la coeducació, **que ajudin a prevenir les violències masclistes i que motivin l'adopció d'estils de vida sostenibles i el respecte a les identitats de gènere**".

— Es proposa la supressió íntegra del text "Les formes del gènere gramatical tradicionalment dit masculí que apareixen en aquesta norma s'han d'entendre com a genèriques quan es referixen a persones i, per tant, es referixen a totes, amb independència del sexe amb què s'identifiquin" per tal de donar compliment als articles 3 i 8 de la Llei 11/2016, de 28 de juliol, d'igualtat de dones i homes.

Aquest és el criteri de la tècnica que subscriu, sotmès no obstant a qualsevol altre millor fonamentat.

Palma, document signat electrònicament al marge

La tècnica de l'Institut Balear de la Dona

C. d'Aragó, 26, 1r E
07006 Palma
Tel. 971 17 89 89
<http://ibdona.caib.es>

GOVERN
ILLES
BALEARIS

DOCUMENT ELECTRÒNIC

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

1679050274413-589688145-4207704654571366516

ADREÇA DE VALIDACIÓ DEL DOCUMENT

INFORMACIÓ DELS SIGNANTS

Signant

MARIA DURAN FEBRER

DIRECTORA DE L'INSTITUT BALEAR DE LA DONA

OrganizationUnit=CERTIFICADO ELECTRÓNICO DE EMPLEADO PÚBLICO OrganizationUnit=CONSELLERIA DE PRESIDÈNCIA,
FUNCIO PÚBLICA I IGUALTAT

COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS

Data signatura: 20-Mar-2023 09:22:46 AM GMT+0100

"Data signatura" és la data que tenia l'ordinador del signant en el moment de la signatura

Signant

MARIA ESTARELLAS RIBAS

CERTIFICADO ELECTRÓNICO DE EMPLEADO PÚBLICO

COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS

Data signatura: 17-Mar-2023 12:07:09 PM GMT+0100

"Data signatura" és la data que tenia l'ordinador del signant en el moment de la signatura

METADADES DEL DOCUMENT

Nom del document: IG_337_22.pdf

Data captura: 20-Mar-2023 09:28:00 AM GMT+0100

Les evidències que garanteixen l'autenticitat, integritat i conservació a llarg termini del document es troben al gestor documental de la CAIB

Pàgines: 7

Adreça de validació:

<https://csv.caib.es/concsvfront/view.xhtml?hash=1679050274413-589688145-4207704654571366516>

CSV: 1679050274413-589688145-4207704654571366516